

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ser[m]ones de septe[m] viciis criminalib[us]
eoru[m]q[ue] remediis magistri Pauli Wan theosophi et
co[n]cionatoris Patauiensis eximii**

Wann, Paul

[Augsburg], 1517

VD16 W 1186

De maledict[i]o[n]e: q[ui] e[st] p[ro]pinq[ue] [con]tu[m]elie. Sermo. L.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30065

die rōnē. z sic irat⁹ parit⁹ rōia defectū. z sic pue⁹
 ne cū stulticia iferēdo alijs p⁹uclias; velue ira
 tus fac. **T**ercio p⁹uclia orit⁹ ex supbia; z hoc
 dispositiue. qz supbia dispōit ad p⁹uclia. Un. p.
 uer. xj. Ubi supbia ibi p⁹uclia. q. d. Ubi supbia
 sua facta alijs p⁹ponēs z alioz pot⁹ sponēs; ibi z
 p⁹uclia actiue z passiue. Tal⁹ ei ifert ali⁹ p⁹ume
 liā z frequē ifert ei. puer. xij. Inf supbos sp se
 iurgia. Rō āt qre supbia dispōit z iduc ad cō
 tumeliā ē. qz supbi extimāt alios iferiores se; z
 iō facili⁹ alios p⁹enū; z eis facili⁹ irascūt; vepo
 te reputātes idignū qd qd eoz volūtatē agit.
Quarto p⁹uclia orit⁹ ex inimicitia. Qui⁹ rō ē;
 qz illi qd aliū odit; ei p⁹uclia ifert. cū em⁹ vox se
 signū cordis; inimicitia cordis; ē cā p⁹uclie oris
Sz forte dicerēs. Quis mag⁹ peccat; an qd ex
 odio p⁹uclias ifert; an qd ex ira? Rō qz iferens
 p⁹uclia ex odio mag⁹ peccat. eo qd odiū ē p⁹ius
 ira; vt de pbs. ij. rber. Ubi notādū ē qd irat⁹ in
 rēdit manifestā offensā; de qd nō curat odiēs. Et
 iō p⁹uclia qd iporat manifestā offensā; mag⁹ p⁹
 rinet ad irā qz ad odiū. Nec f. Tho. ij. q. lxxij.
 ar. iij. vtz p⁹uclia oriat⁹ ex ira. Sic qz p⁹z d qn/
 ra filia ire; vtz p⁹uclia; qntū sit fugienda. Rō/
 gem⁹ qd deū vt sua misericōdia nos adiuet qeūs
 vincere possim⁹ has filias maledictas vna cū
 mīe sua ira; ne tradamur irat⁹ z p⁹ucliof dmo
 nib⁹ pperuo cruciatur. Qd nob⁹ p⁹stare dignet⁹
 dñs n⁹ tcl⁹ cōis i scla bñdicer⁹ Amen.

De maledictōe; qd ē. p. inq⁹ p⁹uclie.
 Sermo. L.

Ubi maledixerit

Quod sit ille maledictus. Gen. xxvij. In p⁹ce/
 deti fmoē audist⁹ d p⁹uclia; qd ē filia
 ire; qd sit p⁹uclia; z qntū cōmītat. qn sit p⁹em
 morelē vl veniale. an hō tenet⁹ patiēter sufferre
 p⁹uclias illarū. z qn p⁹uclie sine sustinēdē; z
 qn nō. Ex qdō ē vicij⁹ oriat⁹ p⁹uclia. z qz male/
 dictio p⁹ri ē vald⁹ p⁹inq⁹ p⁹uclie; vt eo qd p⁹uclio
 sus p⁹rio in facie obijcit defect⁹ z mala corpis/
 aie; z rez fortune. Maledict⁹ hō op⁹at p⁹rio i/
 esse talia mala. Jo nūc i p⁹ri fmoē vidēdū erit
 de maledictōe; qd mltū deo displicet. qz qd male/
 dicit. ille sit male. iij. rbeā. P⁹io g⁹ā huc ma.
Qui male. sit ille ma. zc. **S**ic qz i p⁹ri f/
 mone p⁹ā vidēda d maledictōe p⁹ ordinē.

Quid sit maledictio

Triplex est maledictio

An licitū sit aliqñ maledicere

Quis sit p⁹em morel⁹ aut veniale

De male dictione. Utz licitū sit maledicere creature

Utz hō sine p⁹o possit irrōnali.

possit maledicere creature rōnali

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

Utz hō sine p⁹o possit maledicere

preca⁹ malū pene. z sic maledicere est alicui hō/
 bis imp⁹ari; aut op⁹are malū pene. Et sic nō lo
 quoz i p⁹posito de maledictōe cordis; vl de ma/
 ledictōe qd sit i sc⁹pt⁹. sic iudices in sc⁹pro serunt
 sniam maledictōis siue excoicardōis. P⁹io qd nō
 tandū ē; qd duplex ē malū. s. culpe z pene. **M**ale
 lū culpe nō est aliū nisi culpa siue p⁹em; sic su/
 pbia/auaricia/zc. Malū pene hō nō ē aliū ni
 si pena. qd ē duplex. s. rpal⁹ z cēna. **T**pal⁹ vt pur/
 gatorij z ceterē pene qd hic i mōdo ifigunt. **E**ter/
 na: sic pena inferni. **D**ixi qd sup⁹ qd maledictio ē
 hō qd aliq⁹ alteri imp⁹at vel op⁹at zc. Duob⁹
 em⁹ modis p⁹ fieri maledictio. P⁹io imp⁹ado
 Et sic qd alteri maledicē dū ei imp⁹at malū p⁹
 ne. i. imp⁹at vt ei pena infligat⁹. **T**al⁹ autē male/
 dictio fit p⁹ hōi imp⁹atiui modi. Et sic de⁹ ma/
 ledict⁹ p⁹o; qn imp⁹at vt eis infligat⁹ pena
 p⁹ p⁹em ip⁹oz; vt p⁹z i mlt⁹ locis sc⁹pture sacre.
Un⁹ **Z**cut. xx. Qui maledixit patri aut m⁹ri/
 more moriat⁹. Qui dormierit cū nouerca sua
 more moriat⁹. Qui dormierit cū nuru sua vt/
 qz mori. z sic de alijs p⁹cept⁹ pl⁹ib⁹ ibi posit⁹. **T**h/
 lo mō maledicē eccl⁹ia siue sp⁹ual⁹ iudex p⁹uma/
 ces z iobediētes excoicādo; dū p⁹cipit qd ali⁹ nō
 cōicēt talib⁹ i diuinis; i locutiōe; in mēsa; nec i
 tracterio; z sic p⁹uar eū sac⁹ris; z gnālib⁹ eccl⁹ie
 suffragijs; vt sic p⁹fundat⁹ z hūilicē z obediēs fi
 at. Sic etiā secl⁹ares iudices maledicūt; qn p⁹i
 piūt malefactorib⁹ diuersas infligi penas iuz
 eoz demerita; vt qd vn⁹ suspēdat⁹ alter d⁹collet
 ali⁹ cōburat⁹; alē incarcerationē zc. **S**ecdo sit ma/
 ledictio op⁹ado. Et illo mō maledicē qd alteri
 qn loquit⁹ talia hōa qd fecit qd p⁹ ca desideret al
 teri malū pene. vt cū qd d⁹ alteri; d⁹er de⁹ vt sus
 pendar⁹ aut subito moriaris. vl; **A**diuuet me
 de⁹ qd hāc die nō sup⁹ueto; vl⁹ vt pedē frangas
 z sic de alijs. Et dixi notāter malū pene. Nam
 maledictō nō imp⁹at vl⁹ op⁹at alicui malū cul/
 pe saltē inq⁹ntū est malū culpe. Si āt aliqñ op⁹
 p⁹at alicui tale malū hō facit inq⁹ntū sibi idē vt
 niat malū pene; vt dānarōis cēne; vel rpal⁹ hōi
 bi infligēdē; aut confusionis zc.
Secdo p⁹ncipal⁹ ē notādū qd triplex est male/
 dictio. P⁹ia maledictio ē creature irrōnal⁹. i. n
 rōnal. **S**ecdo creature icellecual⁹. **T**ercia ē ma/
 ledictio dei; qd ē i re blasphemia. de qd dictū est i
 p⁹cedētib⁹ fmoib⁹. **P**ria hō maledictio crea/
 ture irrōnal⁹ ē cū qd maledict⁹ ē: lapidib⁹; ar/
 borib⁹; pluuiē; venciō; solē; lunē; stell⁹; elemētiō;
 buriō; aialib⁹; z sic d⁹ alijs. **A**n autē tal⁹ male/
 dictio possit fieri licite z sine p⁹o; **D**e hō notā/
 dū fmo s. **T**ho. ij. q. lxxvj. ar. ij. qd creature rō/
 ne carētes erib⁹ modis p⁹nt⁹ p⁹iderari. P⁹io mō
 in se z absolute. s. inq⁹ntū sūt irrōnales. **S**ecdo
 mō inq⁹ntū sūt creature di z ab eo p⁹duce. **T**er
 tio mō inq⁹ntū sūt ad hōies ordiate z p⁹ hōies
 facit. Si p⁹mo mō creature irrōnales p⁹iderat⁹
 in se z absolute; pur rōe carēt. z sūt talia essen/
 rie vel nature; tūc eas maledicere est vanum/
 ociosū z illicitū. eo qd p⁹per n⁹am maledictōez

Maledictio duplex

Maledictio fit duplici modo

Maledictio fit operando

Maledictio fit triplici modo

M

M

Handwritten marginal notes on the left edge of the page, including fragments of text and symbols.

De Baledictione

va bñdictiones bonū vñ malū eis euenire si p̄r.
 neq; tal' creatura rōe sue nāe vñ cēntie cōnet ad
 b̄ vñ aliqd pariat: vt lapis/ lignū/ equus/ canis
 zc. eo q; q̄libz creatura i se ē bōa. Sēñ. j. Vidit
 de^o cūtra q̄ fecerat: erat valde bona. Et id bō
 sine pctō nō pōt maledicere tali creature: eo q;
 est sal' nāe vñ cēntie zc. Sēdo hō mō. s. inq̄nē
 sūr creature dei z ab eo p̄ducere: tūc nō ē licituz
 eis maledicere: imo p̄m blasphemie. q; nō ē li
 citū creature maledicere rōne illi⁹ q; est creatu
 ra: siue inq̄ntū est creatura dei. q; p̄ b̄ blasphemie
 marci dēi: attribūdo ei q; fecerit creaturā ali⁹
 q̄ mō malā vel nō recitā. z in b̄ facit deo iniuriā
 z irreuerentiā. Recte sic est q; videret calcetū p̄
 oia bñ factū a suoz: vituparet suoz: faceret
 sibi iniuriā. Tercio mō p̄nt p̄siderari creature
 irrōnales inq̄ntū sūr ad hoies ordiāte z p̄ bo
 minē facere. P̄o q̄ nocidū ē q; creatur irrōna
 les tribz modis ad hoiem ordiānt. s. p̄ modū
 L creatur subuētiōis: p̄ modū significatiōis: z p̄ modū
 irrōnales p̄tinētis. P̄o ordiānt ad hoiem creature irrō
 nales p̄ modū subuētiōis inq̄ntū ex eis bñā
 dis ad bo ne indigētie subuēnt. Et b̄ mō dō. p̄ p̄m bo
 minē o^o minis maledixit ēre Sēñ. iij. Maledicta terra
 dinant i ope tuo: spinas z tribu. ger. et. Ubi dē Aleh.
 Terre maledicē p̄ pctā hois. q; bō de fructu
 ēre verito māducauit. z Strabo ibidē dē. Ter
 re maledicē nō adā: vt cūcti p̄r q̄s bec s̄ sc̄p̄a
 frerent: ne silia faciētes pena sili plecerēt: vñ
 subdit. Spinās z tribu. zc. Raba. Spine oñ
 p̄m n̄ erāt boi ad laborē z afflictōes: s; p̄ p̄z
 Sic ēr spētes z q̄ctiq; postmodū noxia: an p̄z
 erāt inozia. Silt intelligēdū ē illō q; d̄ Deu.
 xvij. Si audire nolueris vocē dñi di cui vt eu
 stodias z facias omia mādata ei⁹: veni. sup te
 oēs male. iste z apphēdēt te. Maledicē^o eris i
 citare: z maledic. eris i agro. male. hoz. tu. male.
 fruct^o frē tue. In bis em̄ moyses p̄dixit filijs
 isrl' maledictōes rez q̄ fuerūt ordiāte ad sub
 uentōes siue vtilitatē eoz. vt sic p̄ pctis eoz pu
 nirent p̄ sterilitates agro: p̄ vacuitatē hoieo
 rū: z maliciā siue defectū fructuū. Sic ēr p̄ba
 maledixit mōrto gelboe: sup q̄b fuerūt occisi
 rex saul: z filij ei⁹ Jonathas: z p̄ls ei⁹. vt b̄. ij.
 Reg. i. Mōtes gelboe necros nec pluuia ve
 niat sup vos. Jō ar maledixit montibz illis: vt
 habitatores terre illi⁹ p̄ pctis suis punirent p̄
 sterilitatē ipoz mōrto. Uñ dē bñis Bre. Mō
 tes gelboe iō maledicūt: vt arefēte tra n̄ oz
 atur fruct^o. z possessores ei⁹ sterilitatē ēre dāno
 feriant. Nō est ar b̄ tradendū i p̄sequentiā: vt sic
 vnusq; p̄ libicu suo creatur irrōnalibz male
 dicat. Credim⁹ em̄ p̄bam spūscō inspirāte b̄
 fecisse. Sic etiā de^o maledixit serpēti Sēñ. iij.
 eo q; fuit instrū mediāte q̄ Eva decepta fuit.
 cū dñs serpēti dixit. Maledicē^o eris inf̄ omia
 aiancia ēre z bestias terre. sup pecc^o tuū gradie
 nis. z terrā comedes cunctis diebz vite tue.
 D Maledic^o p̄ modū significatiōis. Et tñc saluator maledixit
 p̄ modū significatiōis. Et tñc saluator maledixit

dixit ficulne Mar. xij. dicit. Nunq; ex re fi
 ctus nascat i sempitū. Et b̄ dñs fec. p̄r q̄ctuz
 oz: vt docto. exponit. P̄o ad cognoscēdū
 saluatori miraculū: vt Lbr̄y. dē. Lū in buris
 vñ plant; sic aliqd tale: nō q̄ras q̄lit iuste sicca
 ta est ficus si eps nō erat. Hoc em̄ q̄rere: vltie
 est demētie. q; i calibz nō inuenit culpa vñ p̄ca.
 sed miraculū insp̄ter: z admirare miracū facto
 rē. Sēdo ch̄s ficulneā maledixit: ad cauē
 dū crucifixiōis piculū. Uñ Lbr̄y. sic dē. Sus
 picionis autē disciploz erat existimare p̄pter b̄
 eam esse maledictā: q; nō habebat fructū. cur
 q̄ maledicta ē disciploz grā: vt discat qm̄ pos
 terat siccare eos q̄ crucifixerūt eum. Tercio
 ch̄s ficulneā maledixit ad vitādū fidel' piculū
 vel defectū. Ubi Lbr̄y. sic dē. Arbor iuxta viā
 sine fructu est bō iux mōm. Nā si iuxta mūdū
 vigerit iusticie piculū i se tenere nō pōt. Sic ei
 p̄pter mltitudinē granoz sub vno cortice: ē cō
 gregatio fidelū: in q̄b folia z falsē traditiōes
 repiunt absq; fructibz vitas. Quarto ch̄s
 ficulneā maledixit ad emendū simulariōis mē
 dactū. Uñ Bre. sic dē. Arbor bñs folia sine fru
 ctu: est hypocrita. q; creter^o folia. i. exēpla vñ bo
 na s̄ba videt hie: z tñ est sine fructu. q; cor ei⁹
 nō ē rectū cū deo. Tercio creature irrōnales
 ordiānt ad hoiem p̄ modū p̄tinētis: sic eps z lo
 cus. Et sic Job maledixit diei natiuitatis sue: z
 p̄er culpā originalē quā nascēdo p̄tragit. Uñ
 dixit. P̄reat dies i q̄ nar^o sūr: nox in q̄ dēi ē
 p̄cep^o ē bō dies illa p̄ntat i tenebras zc. Qd
 bñ vt dē glo. expōit q̄q; modis. P̄o sic. Pe
 reat. i. p̄r̄tē dies inoēctier z puritatē in q̄ p̄dit^o
 est Adā. dies illa h̄rat i tenebras. s. culpam q̄
 nar^o est Cain. Sēdo sic exponit. P̄reat dies
 corruptiōis z mortalitatē: z appareat dies erer
 nitatē. Tercio sic. p̄reat dies mūdane p̄p̄tatiōis
 dies illa veritatē. i. veretē i tenebras: eo q; p̄p̄t
 tas mūdā ad tribulatiōes ducit. q; p̄ tenebras de
 signat: s̄m illō Prouer. xiiij. Extrema gaudij
 luce^o occupat. Quarto exponit sic. p̄reat dies
 diabolice calliditatē: q̄ luce^o p̄misse di. Eris sic
 dij sciētes bonū z ma. z h̄rat i tenebras. i. s̄ba est
 in tenebras inq̄ntū nos p̄duxit i tenebras i grā
 tie. Quito sic expōit. P̄reat dies. s. d̄lectatiōis
 culpabil'. dies illa veritatē i tenebras: q; ad dele
 ctiōes carnalē seq̄t cecitas mētē. Dec s. Lbo.
 ij. ij. q. lxxvj. ar. ij. Dec s̄ sine dicta de p̄ma ma
 ledictōe vitz creature irrōnalis. Sēdo ma
 ledictio ē creature intellectuā. Et illa ē triplex:
 vitz celestis/ terrestis/ z ifernal'. P̄o creatura
 intellectuā celestis dicitur sc̄i q̄b nllō mō licz
 maledicere. z tal' maledictio ē blasphemia. s̄ q̄
 sup dixi ser. xlv. S. Que beu inf̄ ch̄ianos ē ita
 cōis: q; etiā possent lapides clamare: illā de
 restarent. imo p̄ minima re z q̄st p̄ nibilo dicit
 res: vñ nā te p̄fundat dei genitrix: sc̄tus p̄ct^o
 zc. O miseri pctōres sic excecari attendite si in
 aliq; vobis nocuerūt sc̄ti: an non p̄cine p̄ n̄a
 salūre intercedūt: Nōne s̄go Maria dei genit

p̄ba ma
 ledixit
 mōrto

D Maledic
 p̄ dñs
 culnce

E Maledi
 xio Job
 dicitur
 ratio sue

Ma
at m

Mal
gere ē
sū tri

Mal
ctio il
za du

hij p' p'et'io est p'rinua apud deū aduocata:
 Quid q' blasphemaz illa z reliqs scōs: Sz re
 uera si fuare illō qd dī in. c. Statuim'. ex de
 maledic'. q' publice blasphemātes deū aut be
 atā h' gine v' aliquē scōz: publica pnia p sepe
 hebdomadas punirent: vt sup' dixi ser. xlvij.
 D. pfecto nō ita de leui pūperēt i blasphemias.
 Et licz pnie sine arbitrarie sic tūc dixi: saltē per
 rōnē. tñ laudādi sūt p'fessores q' blasphemōs nō
 ita d' facili absoluit. qz faciliās venie tribuit
 incētiū delinqndi. ¶ Scdo creatura intelley
 ctual' terrestr' dicunt' hoies. Et sic pōt formari
 illa q'stio. Ut liceat aliqui homi maledicere?
 Pro mōdo vō ad illā qōnē ē notādū q' maledi

Maledi cere p' intelligi trib' modis. Prio mō sic i ppo
 ai' triplr' fito maledicere ē malū affectare. Scdo maledi
 dicere ē malū alienū referre. Tertio maledice
 re ē malū alteri' facere. ¶ Scdo notādū q' in
 tencio maledicēt' qñqz ad malū alteri' fert: et
 qñqz ad bonū. Si g' incētio maledicēt' fert pñ
 cipalr' ad malū: tūc nō mō ē licitū alteri' ma
 lū referre: affectare aut facere. p'z. qz si malum
 alteri' referat: tūc detractioni: si sit i absentia il
 li' de q' dicit: v' susurratio si sit vt amicitia p'dat.
 si autē i p'ntia ei' tūc ē p'umelia. Si autē maluz
 alteri' affectat tūc ē vere maledictio si sit ma
 la icenōde. Si autē sit malū p'rio tūc ē nocumē
 tū zc. Un. j. p'et. iij. Nulli malū p' malo red
 dētes. Si autē incētio maledicēt' ad malū alte
 rē ē licit' r' nō ferat: sz ad bonū alteri' opando/affectā
 do zc. tūc licitū ē alteri' maledicere: p'cipue tri
 plici rōne Prio rōne iusticie epeqnde. z sic licit'
 tū ē. qz iudex iuste maledic' illi cui p'cipie iustā
 penā i ferri. Et eccl'ia iuste maledicet z excoīcat
 reos: vt p'z sup' a p'ncipio f'mōis. B. Scdo licz
 alteri' maledicere rōne violētie excludēde. sicue
 qñ aliqz circumlatōez tyranni affectat: vt ipe ab
 alioz nocumēto defistat. Tertio licitū ē alteri'
 maledicere rōne culpe corrigēde v' emendāde.
 sic qñ aliqz opat p'cōzē ipedimentū v' tribula
 tiōnē aliquā pati: vt ipe melior ide fiat. Deef.
 Ido. ij. q. i. lxxvj. ar. j. Sic g' p'z quō maledi
 cere p' qd hoi licite amore iusticie z ex p'formi
 tate volūtat' diuic. De h' b'z. xxiij. q. iij. Cū sc'i
 viri. vbi dī. Cū sc'i viri maledictōis sniam p'fe
 rūt: nō i hāc ex voto vltōis/sz ex iusticie amor
 re p'pūit. Sic Hen. ij. Noe dē. Maledictus
 Cham: fū' sit frat' suoz. Sic Act. viij. p'z
 maledixit Simōi dī. Pecunia tua tecū sit

Maledi in p'dictōez. ¶ Alio mō p' qd hoi maledicere il
 l'z cō illi licite: z duplr'. Prio ex leuitate v' surreptiōe.
 ita duplr' sic mlti solēt facere: sz octofe z bestialr: q' nesci
 unt loq' cū socio sine maledictōe: dicētes. Ex q'
 suffocet: vbi fuisit rādū: v' Ex q' suspēdar':
 qd fecisti: Ex q' mors te trahat: vbi fuisit: z sic
 de alijs. ¶ Tertio p' qd hoi maledicere ex lituo
 re odio/z anio malo. z cū h' sit z charitatē est
 mort'le: vt patuit. ¶ Tertio creatura intelley
 ctual' est ifernal': z ē diabol'. De h' est qō: vtrū
 quis sine p'cō possit maledicere diabol'o: Ad h'

dicendū est p'mo: q' hō nō pōt licite z absqz p'cō
 maledicere diabol'o. p'cise rōne illi'. q' ē: siue in
 qñtū est tal' nāe siue cētie: v'z nāe angelice.
 p'z: qz natura diaboli i se est melior et p'fectior
 q' sit nā creature irrōnal' v' etiā bomis. cui tñ
 nature hō nō pōt maledicere sine p'cō ad sensū
 sup' dictū. B. L. D. E. Et iō mltio min' pōt hō
 absqz p'cō maledicere diabol'o fm se. ¶ Scdo
 est dicendū q' hō nō pōt licite z absqz p'cō ma
 ledicere diabol'o inqñtum est creatura dei: p'z
 ex dicitis sup' circa tram B. Et iō Michael ar
 changel' nō fuit ausus maledicere diabol'o. vt
 p'z s. ser. xlvj. B. ¶ Tertio ē dicendū q' hō li
 cite z absqz p'cō pōt maledicere diabol'o inqñ
 tū ē moral' mal' siue p'ctis deformat': dūmō
 obfuar' oēs circūstantias tali maledictōi inesse
 debitas. p'z: qz sic hō pōt absqz p'cō optare q'
 dñs de' iuste puniat diabolū: aut inferat sibi
 malū penē inqñtū est mal' z p'ctis plen': siue
 inqñtū demeruit. Un' excoīzādo dī: Ergo ma
 ledicere diabol'o: da honorē deo z exi' ab h' famu
 lo dei zc. Ita etiā p' absqz p'cō h' h'bis oparē:
 obfuaris circūstantijs inesse debitis. z p'cipue dū
 mō obfuar' circūstantiā debiti finis. i. ad hono
 rē dei: vt v'z i ei' pena sine punitiōe clarat di
 uina iusticia. Si em' diabol' hōiem seduxit z i
 p'ctū p'cipitauit. z hō ex illo anio vindicādi se
 in diabol'o z factiādi appetitū suū i pena diabo
 li: optare sibi malū nō referēdo in deū: ipe p'c'
 care: qz circūstantiā finis debiti nō obfuarē.

¶ Sed dī. qō. In nullo casu licitū ē maledicere
 diabol'o. qz dī. Eccl'. xxi. Cū maledic' ipi' diabo
 lū/ maledicet ipe aiām suā. sz nō est licitū vt hō
 maledicat aiām suā: oprando sibi dānatōes. Sz
 nec diabolū zc. Rñr' q' illa auctoritas Eccl' du
 plicif' exponit. z q' altercūqz exponit nō ē dīca
 Prio sic. Cū maledic' impi' diabolū. i. cum
 cū maledic' z dānatū iuste dīc'. z nihilomin'
 imitat' eū peccādo [ipe maledic' aiām suā]. i.
 maledic' z iuste dānandā ostēdit. Si em' dia
 bol' ē maledic' qz mal': tūc etiā ille q' imitat'
 eū i malicia est maledic' qz mal'. Et illo mō q'
 maledic' diabolū/ seipm maledicet. i. maledi
 cētōe dignū ostēdit: coram illis p'cipue q'z sua
 malicia nora ē. Un' ad Ro. ij. Inexcusabil' es o
 hō oīs q' iudices. i. q' ei iudicas aliū/ reipm z dē
 nas. eadē ei ag' q' iudicas. Scdo expōit sic [Cū
 maledic' impi' diabolū]. i. maledic' p'curit/
 oprās ei malū [maledic' aiāz suam] v'z culpe
 eā subijcēdo: qz peccat. Et h' ē v'z si maledic'io
 diabolū inqñtū est tal' nāe siue essētie i se: siue
 inqñtū est creatura dei: vt p'z ex sup' dicit'. qz il
 lo mō nec sc'i audēt maledicere diabolū: imo
 nec angeli: vt p'z supra. ¶ Nūc p'eqn' vidēz
 dū est: qñ maledictio siue maledicere sit p'ctū
 mortale aut v'italē: qñqz nullū p'ctū. ¶ Pro
 q' ē notādū q' maledicere aliqui ē p'ctū veniale
 ex trib'. Prio si p'ferat ex ludo vel animi leuiz
 tare. Scdo ex mali modicitate: qz v'z malum
 qd oprat parū est. Tertio ex ani' indelibatōe:

Maledi
 r' Job
 dicitur
 cario sue
 De
 q'
 er
 de
 ele
 o.
 ag
 Maledi
 cō crea
 q' cure mō
 ta natio
 en
 en
 n
 s

De Maledictione

vt qñ subito z indelitate opcat. pño aliqd ma
lū. qz pñā vboz marie ex affccu pensant. vtz
sup f. xlv. D. Et his tribz modis Aug. i om. cl.
de igne purgatorij fecer pñā ventalia cōnūerat
maledicōez. Vltē tñ s. Tho. z Alex. qz si calia
ducant i pñā vntudinē: pñā cē mortalia. pñā pñā
Blio mō maledicōe siue maledicere est pñā
mortalē: dūmō qz vbu maledicōis. pñā i ma
lū alteri: nō sub rōne boni. s; sub rōne mali:
cupiēdo vñ affccādo vñ oprādo. tūc em̄ ē pñā
mortalē triplici rōne. Pñā pñā regni celestij ex
clusiōne. nihil em̄ excludit a regno dei nisi pec
cātū mortale. s; maledicōe b; fac. Un. s. ad Loz.
vi. Neq; maledici neq; rapaces regnū dei poss
sidedū. Secdo iō: qz maledicōe ē pñā charitat
ri. qz velle vñ opari malū. pñā sub rōne mali. re
pugnat charitati. pñā. cui? bonū ex pñā debe
mus velle vt nīm. qz ē pñā mortale. Tertio p
pñā honoris debiti omisiōne vñ pñā dēhonorat
ionē. Pñā em̄ est rāto qñi? qñto pñā quā
honorare dēm? ē maior vñ maiori honore dig.
¶ Pñā qz ē notādū qz ē pñā qz creauit: vt de
pñā qz redemit: vt chīs. Tertia ē pñā
na qz genuit: vt pñā carnalē aut mī. Quarta ē pñā
na qz nos offendit: vt inimicū. Pñā ē pñā qz
nos creauit: vt de? quē sup oia dēm? honorare
z tenemur. z ipm solū adorare. s. culcu larric.
Et iō si maledicim? deū qñissime peccam? Nā
sm legē Leuit. x. iij. qz olim nomē dñi blasphē
mabat debebat eijci ex castra: et oēs qz ei? blas
phemias audiebāt debebat manus sup caput
ei? ponere: z eū vniuersus pñā lapidare. Ubi
dr glo. Nō dēterminat qd vñ cui? nomē. Adhuc
em̄ i ve. re. nomē chū ignotū erat qd ab ange
lo i noua lege ē expñū. qñ dicit: vocatū ē nomē
ei? Iesus. Qui qñ nomē dñi Iesu oim redēpro
ris z saluatori blasphēat: eijci ex castra. ualis
exit a vitare: exit a fide: exit a dei timore: exit a
charitate. Et iponebant man? sup caput eius:
qñ dñm Iesū qz caput ē blasphēat: z lapida
bat eū vniuersus pñā. Et sic pñā de scda pñā
qz redemit. Tertio post deū z chīm marie parē
tes nōs honorare dēm?. a qz bēm? esse: nūri
mētū z disciplinā. Et iō qñ peccat qz offendit
z maledic parētes suos. Leuit. xx. Qui maledi
xerit pñā vñ mī: mor. mo. Blo. Nomē pñā vel
mīis gñde mysteriū ē. Nā pñā celestij ē de? qz cre
auit spm rui. mī? xō ē celestij bierlm. Al mīer
spñal est b. xgo. vñ pñā z mī carnalē qz mysterio
i carne es nat? Et Eccl. iij. Qz male fame ē qui
derelinqz pñā z maledic? est a deo qz exaspā
maerē. In qz oñdit Sapies: qz honorādi s; pa
rētes pñā vitāda duo icongrua. Pñā pñā vitā
dā infamiā. pñā: ubi qz male fame ē qz derelinqz
disūc pñā Inō honorādo: nō succurrēdo: nō subue
niedo. Secdo pñā vitāda sniam dei: ubi [Et est
maledic? a deo qz exaspā mīez] In qz vbo loz
quē p locū a mīoz. Al ad ostēdēdū qz min? vi
det peccare qz offendit pñā qz qz offendit mīem
Et b. pñā trā. Pñā: qz mīez vt plurimū magi

indigē auxilio filioz qz pñāes. Secdo: qz mag
tres i filijs pl? laborāt. Tertio: qz mīez maloz
ri affccu diligūt filios qz pñāes. S; hodie rātū
creuit iniquitas filioz: qz filij? fac pñāliā partē.
z filia isurgit aduersus mīez suā. nū? aduer
sus socrū suā. z inimici boīs domestici ei?: vt dē
Michee. vij. Quarto ē pñā qz nos offēdit. s.
inimicū. z talē dēm? bñdicere z nō maledicere. i.
ad Loz. iij. Maledicimur z bñdicimus. Et i
ps. Maledicē illi z tu bñdicēs. Dec s. Tho.
ij. ij. q. lxxvj. ar. iij. Sic z dñs nobis pñāpñā
Mar. v. Diligite inimicos vños: bñfa. his qz dō
rūt vos. S; beu nūc parētes z maxime mīez
maledicē filijs z filiabus suis. pñā qz maledi
cionē de? sepe punit filios z filias ifirmicare.
Sic de b bēm? exēplū Aug. qz xij. de ciui. dei. c.
vij. Dicit em̄ Aug. qz qdā nobil? vidua habuit
septe filios z tres filias. qz dū post mortē mariti
ei p illos offēderēt: ipa eis maledixit. Et can
dē maledicōez staci subscura ē pena talis: vt
horribil? qz erent oēs tremore mēbroz. Et qz i
tali fedissima specie vñ cūdia mori nō valebāt
sustinere vt a pñā viderent. z pñā b hincinde
vagabant p mōm. Et ex ill? venerūt ff et soroz:
vñ Paul? z Palladia in hypomū. vbi scrius
Aug. erat epus. z ibi ad merita scī Stephani
xy. dieb an pasce qñ die eccliaz itē ātes z oran
tes. Et i die pasce Paul? an alrare reliqz scī
Stephani pñā: curat? ē. Et postea die tertia
soroz simil? pñā: qñ dormirer sanata est.
¶ S; d. qz an maledicōe sit qñ? pñā dētra? dētractō
cionē: Ad b dēcedū ē sm mentē scī Tho. ij. ij. q. qñ pñā
lxxvj. ar. iij. qz dētractio ē qñ? pñā qz maledi
cionē. Et dētractio qñ? maledicere pñā tres cōne
cās. Pñā: qz dētractio nō pñā fieri. maledicōe
āc fir bñ z male: vñ sup. Secda cā: qz dicere ma
lū culpe ē qñ? qz dicere malū pñā: qz culpa ē
qñ? pñā. S; ad qñ? vicia pñā dicere
malū culpe. s; ad pñālioz: s; s; s; dētra
cionē z dñs. p maledicōez: qz dētra? malū pñā:
oprádo/nūciādo. qz. Tertia iō est tal. Bñ
ui? pñā ē ceteris partibz nocumētū iferre qz no
cumētū dñs. dētractio ē nocumētū in
ferre fame. maledicere s; dētractio ē nocumētū
expmēs mali. qz. Si vñ accipiat maledicōe
pñā alfi nocumētū: tūc maledicōe ē qñ? pñā
pñā dētractio: in qñ? nocumētū qd p maledi
cionē inferē ē qñ? nocumētū qd dētractioz fa
me ifert. ¶ Ex pñāliis qz pñā qñ? malū sit pñā
pñā maledicere: dūmō salte malum pñā sibi
oprat i malū ipi. licz al qñ? maledicere bō poss
sit alfi sine pñā: vñ s. B. Pñā ē qz nō licz male
dicere creature irrōnali in qñ? ē tal nā: vñ in
qñ? ē creatura dei. neq; vt sic licz maledicere
diabolo. pñā qz creature irrōnali maledicere
siue malū optare in qñ? ē bōi nociua. sic z dia
bolo in qñ? mal? z ad pñā boīs iducēs. z sic b
alijs. Rogem? qz deū vt sua pietate z misericō
nos respiciat. qñs sic i timore dñi viuam? vt ab
oi maledicōe dei volūcari pñā nos abstricā?

R
pñā qz
duplex

R
Honorā
dā infamiā
disūc pñā
rentes

Ad pñā
pñā pñā
indicer
bella

Ad nobis pcedere dignet dñs nř Jesus chris i secula benedicens Amen.

De sexta filia Ire. s. Rixa in bello Sermo. LI.

Vir iracundus pro

Uocat rixas. Prouer. xv. In pces dicitur fmo dicitur au disti d qnqz filiabo ire: q se Indignatio/tumor mē/ clamor/blasphemia/ptūelia. sup est nūc dicere d sexta filia ire: vix rixa. Et qz i pcedēt fmoē intellexistis plura ēē d maledictōe: qñ sic licita z qñ illicita: qñ pccm mortale z qñ veniale. seqt nūc de rixa q sepi orit ex pūelia z maledictōe. Lū autē p rixā itelligunt oia nocumēta q pūo iferunt in facto exīori: siue sit i corpe siue i rebz: intendo pmo dicere d bello: ex qbz caus sit vitādū. can/ dō: qñ nūc sit piculū boi q estā fac. z qñ nūc pccm Pro gfa Bue ma. Vir iracundus puo. rixas: zē. vbi s. Quia ex rixa siue nocumēto qd hō in fert pūo i corpe aut rebz sepe. pueniūt bella/ in dānū z iacurā mltor. z maxie pauper. / spūa liū z seclariū. Jō ē dubiū q sine bella iusta z q i iusta. Scdo q sine rerrabēta boiez a bello in/ iusto zē. Circa pūū: qd bellū sit iustū z qd iniustū: est norandū/ q ad bellū iustū tria req/ runt infra descripta

Jurisdicio indicentis Ad bellū iustū tria Offensio patientis requirunt Intencio finis ueniētis. Pūo ad iustū bellū reqrit iurisdicio idicēt bellū. Nō em pner ad puatā psonā indicere bellū siue mouere bellū. Et rō illi ē. qz puata psona nō p ius suū. pseq sine iudicio sui supi oris. Et iō reqrit ad iustū bellū iurisdicio idicēt is bellū: vix pncipis. ita tñ q pnceps ex iusta cā moueat. Un Amb. de. z habent vba. xj. q. iij Julian. Julian. iparoz qzuis eēt apostata: ha buit tñ sub se chīanos milites. qbz cū diceret: pducite acie. p dñsioē reipublice: obediebāt ei Lū āe diceret: pducite arma i chīāos: tūc cogē scēbāt iparozē celi. Quāc h sit vix: vix q ad trip l. Pūo rōne sic. Illi licz mouere bellū cui reipublice auctoritas ē cōmissa. sz publica aucto ritas pncipibz est cōmissa: q ad iustū bellū req rit auctoritas pncipis. Ex q radē seqt q oēs isti q nō sūt pncipes: neqz volūtate aut cōmissi/ one pncipis bellū mouēt aut idicūt: iniuste h faciūt. z p pūis obligant vltra pccm cōmissum ad oia dāna q ipi aut sibi auxiliātes itulerūt re sartiēda: h ē ad satisfactōez oīm lesor. p tē bel lū. D dñe de si h sit se bz z vez ē. imo qz vez ē: q pauca tūc nris rpiū saluant. q pauca etiā se reco qscūt indicētēs iustū bellū h mō. imo pau cassimi de h satisfaciūt. Scdo pē h oñdi aucto ritate. p hē i psalmo. Nā in liberādo a malo cū q iniuste parit pncipibz i ps. sic dī. Eripire ege

num: z pauperē de manu pccōr liberare. q ad pncipes h pner. Tercio h idē pēz aucte Aug. Nā in pmouēdo cōc bonū Aug. z Faustū ma nicheū: sic dī. Ordo nālis mortaliū paci accō/ modar h poscit: vt suscipiēdi belli auctoritas atqz pūliū pncē pncipes sit. Scdo ad iustū bellū reqrit offensio patient. Dporz em q sit iusta cā in psonas z quas mouēt bellū. s. vt illi q ipugnant: impugnone increant. Iusta cā bella p pacis studio gerunt: vt mali coereant z boni subleuent. xxiij. q. j. Apud. z. q. iij. dist plicer. Un Aug. in li. lxxxiij. qstio. dr. Iusta bel la solēt diffiniri q vlciscunt iniurias si gens vl ciuitas pleccēda ē. q vl vdicare neglexerit qd a suis iprobe factū est. vl reddere qd p iniuria ablatū est. Et itez Aug. sup psal. Duo ista no/ mina cum dicim: hō pccōr: vixqz nō frustra di cunt. qz pccōr est: corripe. qz hō: miserere. Dno nō liberabis hoiez nisi psecut fueris pccōrem. Et habēt vba. xxiij. q. iij. Duo ista. Et itez Au/ gu. ad Bonifa. comitē ita dr. Est psecutio iustū sta/ quā faciūt impj ecclie chī. iste nāqz bear est q psecutioez patit p iusticiā. illi xō miseri q psecutoez patiunt p iusticiā. Tercio ad iustū bellum reqrit intencio finis ueniētis. Pōt em ptingere etiā si sit auctoritas legitima ex pre indicētē bellū. z cā iusta ex pre patient: q p pūā intencione. s. idicēt z mouēt bellū: bel/ itēto idē lum erit iustū. Un Aug. z Faustū manicheū centum sic ait. Nocēdi cupiditas/ vlciscēdi crudelitas: bellū q i placabil' ani/ feritas debellādi/ libido dñan/ debet cē. di/ z si q se filia. hec sunt q in bell iure culpant. Et habent vba. xxiij. q. j. q culpāt. Et iō intencio pncipientū bellū z bellantū dz eē recra. Intencio ac raliū tūc ē recra: qñ intēdit correctio maloz: subleuatio z pmoio bonoz. z par oim: vix s. i dicco ea. apd veros. Dec snialr ponit s. Tho. ij. q. xl. ar. j. Sed fm Raymūdū/ Hostiē. z Hoffre. qnqz exigunt ad iustū bellū vt infra

Autoritas Persona Res Causa Animus Ad iustum bellum Res Causa Animus qnqz requirunt

P 3

M detractō q. qñ pēs dī ē maledi ctione

B